

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Zawodzie - recenzja

Author: Henryk Olszar

Citation style: Olszar Henryk. (2012). Zawodzie - recenzja. "Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne" (T. 45, z. 2 (2012), s. 433-434).

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Eugeniusz Breitkopf, Eugeniusz Skorwider i Antoni Steuer, Zawodzie. Monografia historyczna dzielnicy miasta Katowic i parafii Opatrzności Bożej, Wydawnictwo Prasa i Książka Grzegorz Grzegorek, Katowice 2011, 223 s.

Pisanie historii poszczególnych dzielnic Katowic i parafii katolickich na terenie miasta ma już swoją bogatą historię, a ostatnie dziesięciolecie stworzyło nowy, wyjątkowo sprzyjający klimat do podejmowania tego trudu od nowa. Tak też odebrałem tworzenie i redagowanie nowej, poprawionej monografii historycznej Zawodzie, położonej nad rzeką Rawą w kierunku Doliny Trzech Stawów oraz istniejącej tam parafii z kościołem pod wezwaniem Opatrzności Bożej, poświęconym 4 października 1931 roku. Ta data zobowiązała władarzy miasta i aktualnego proboszcza parafii do uczczenia kolejnego jubileuszu stosowną publikacją. Pierwsze wydanie książki z 1996 roku znalazło przychylne uznanie zarówno badaczy dziejów miasta, jak i samych mieszkańców Zawodzia.

Stosunkowo szybko ukształtował się zespół autorów: ksiądz Eugeniusz Breitkopf – od 1988 roku proboszcz wspólnoty parafialnej oraz Eugeniusz Skorwider i Antoni Steuer. Należą oni do kompetentnych badaczy przeszłości.

Całość obecnego dzieła rozpada się na pięć części ukształtowanych według klucza chronologicznego, z uwypukleniem węzłowych wydarzeń w dziejach Zawodzia. Pierwsza z nich ukazuje dzieje dzielnicy Katowice-Zawodzie, druga przedstawia sylwetki znanych i zapomnianych mieszkańców dzielnicy, zaś trzecia i czwarta kreślą historię parafii Opatrzności Bożej, uwzględniając sylwetki czterech dotychczasowych proboszczów. Natomiast część piąta rysuje najważniejsze aspekty pracy duszpasterskiej – zwyczajnej i nadzwyczajnej. Całość opracowania sięga po czasy nam współczesne. Można nawet mówić o roku 2011 jako zamykającym badania przeszłości, chociaż pisanie o ostatnich latach nie jest bynajmniej łatwiejsze. Autorzy zdecydowali ubogacić całość wielką liczbą starych fotografii, pocztówek, map, dokumentów; stanowią one dopełnienie obrazu przeszłości. Tam bowiem, gdzie pióro jest bezradne w opisywaniu dawnej codzienności, jedno zdjęcie wypełnić może powstałą lukę.

Monografia zaistniała jako wynik kwerendy archiwalnej, przeprowadzonej w archiwach: archidiecezjalnym, miejskim, państwowym i zakładowych, a także wskutek licznych dyskusji i gruntownych przemyśleń w oparciu o obserwację życia i bogatą lekturę. Spełnia w ten sposób kryterium oryginalności i – według mnie – przekonująco ukazuje „białą plamę” w dotychczasowym stanie wiedzy na temat Zawodzia. Ponadto wyczerpuje istotne aspekty przedstawionego tematu. Autorzy w badaniu materiałów źródłowych wykazują się daleko posuniętym obiektywizmem, co podnosi wartość merytoryczną książki. Myślę, że sięgające po to opracowanie nawet osoby zaznajomione już z historią Zawodzia będą w stanie znaleźć w nim dla siebie jakieś nowe, interesujące informacje.

Opracowanie księdza Eugeniusza Breitkopfa, Eugeniusza Skorwidera i Antoniego Steuera należy zaliczyć do tych książek, których wartość zawsze polega na pobudzaniu czytelników do przemyślenia przedstawionych w niej zagadnień, pogłębieniu związków uczuciowych z tą dzielnicą naszego miasta i parafią katolicką, a także wzbudzeniu większej odpowiedzialności za ich dalszy rozkwit. W tym miejscu poczuwam się do miłego obowiązku, aby w imieniu czytelników złożyć serdeczne podziękowanie autorom

i tym wszystkim osobom, które okazały im swoją pomoc przy wydaniu pracy. Oczywiście monografia Zawodzia bez finansowego wsparcia Urzędu Miejskiego w Katowicach nie mogłaby się ukazać – w ten sposób i on aspiruje do odegrania roli miejsca naukowego dialogu.

Ks. Henryk Olszar